

Oppiaineen nimi: Äidinkieli ja kirjallisuus

Oppimäärän nimi: SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS 3–6

Vuosi- luokat	Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
3	T1 Oppilas käyttää oppimiaan vuorovaikutustaitoja luokan vuorovaikutustilanteissa tarkoituksenmukaisesti.	<p>S1 Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta.</p> <p>Käytetään draaman työtapoja monipuolisesti.</p> <p>Tuetaan positiivista kasvua ja oppimista antamalla kannustavaa palautetta tunnistamalla oppilaan vahvuudet. Otetaan huomioon kaikessa opetuksessa oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.</p> <p>Harjoitellaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa rohkeasti ja rakentavasti.</p> <p>Harjoitellaan puheviestintätaitoja, kuten puhelinkäyttäytymistä ja asioimista koulu- ja arkitilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia tapoja olla kohteliaita erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito	Vuorovaikutus- taidot ja ilmaisuvaranto	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin käyttäen ilmaisuvarantoaan sekä keskustelee ja työskentelee erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta.

4	T1 Oppilas osallistuu keskusteluihin luokassa ja harjoittelee ilmaisutapoja.	<p>S1 Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti ja monipuolisten työtapojen kautta erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta.</p> <p>Käytetään draaman työtapoja monipuolisesti.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		
5	T1 Oppilas havainnoi omaa vuorovaikutustaan ja ilmaisuaan suhteessa toisiin.	<p>S1 Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajanilmaiseminen kerronnassa, vertaaminen kuvailussa).</p> <p>Käytetään draaman työtapoja monipuolisesti. Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		
6	T1 Oppilas osaa käyttää erilaisia ilmaisutapoja ja ilmaisee oman mielipiteensä rakentavasti ja perustellen.	<p>S1 Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajan ilmaiseminen kerronnassa, modaalisuus, vertaaminen kuvailussa sekä epäsuora esitys ja toisen puheeseen viittaaminen).</p> <p>Vahvistetaan taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja kannustetaan mielipiteen ilmaisuun rakentavasti erilaisissa tilanteissa.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		

		<p>Pohditaan myös vuorovaikutustilanteissa kulttuurisia tekijöitä.</p> <p>Käytetään monipuolisesti draaman työtapoja sekä teatteri-ilmaisun harjoituksia, esimerkiksi tunnetila-, status- ja improvisaatioharjoituksia.</p>			
3	<p>T2 Oppilas soveltaa oppimiaan vuorovaikutustaitoja erilaisissa luokan kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Oppilas harjoittelee kuuntelemaan opetuspuhetta ja erilaisia tekstejä tuetusti.</p>	<p>S1 Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.</p> <p>Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oman mielipiteensä sekä perustella sen, ottaen toiset huomioon.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja ja työtapoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>	<p>Tekstien ymmärtäminen ja vuorovaikutuksessa toimiminen</p>	<p>Oppilas ymmärtää opetuspuhetta ja muuta kuulemaansa, kun tilanne tai aihe on ennestään tuttu tai ymmärtämistä tuetaan. Oppilas osaa toimia kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>
4	<p>T2 Oppilas vahvistaa vuorovaikutustaitojaan luokassa ja jäsentää kuulemiaan tekstejä.</p>	<p>S1 Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.</p> <p>Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		

		<p>oman mielipiteensä sekä perustella sen, ottaen toiset huomioon.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja ja työtapoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä.</p>			
5	<p>T2 Oppilas osaa arvioida erilaisia kuulemiaan tekstejä ja löytää oppimisen kannalta olennaisia asioita aihepiiriltään tutusta tai tuetusta opetuspuheesta.</p>	<p>S1 Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.</p> <p>Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oman mielipiteensä sekä perustella sen, ottaen toiset huomioon.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja ja työtapoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		
6	<p>T2 Oppilas ymmärtää kuulemiaan erilaisia tekstejä ja kykenee oppimaan kuulemansa perusteella. Oppilas osaa toimia kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>S1: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen,</p>		

		<p>Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oman mielipiteensä sekä perustella sen, ottaen toiset huomioon.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja ja työtapoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä.</p>	vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
3	T3 Oppilas käyttää sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja luokassa sekä harjoittelee ilmaisua myös draaman keinoin.	<p>S1 Ohjataan kokonaisilmaisuun ja käytetään esimerkiksi seuraavanlaisia draaman työtapoja ja teatteri-ilmaisharjoituksia työskentelyn välineinä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patsaat ja tilannekuvat • Kuuma tuoli, Tyhjä tuoli • Omantunnonkuja ja Kannustuskuja • Ajatusäänet ja puhutut äänet, Kätkeytyt ajatukset • Kuvalliset työtavat • Yhteinen kirjoittaminen/Roolissa kirjoittaminen (uutinen, päiväkirja, kirjeet jne.) • Improvisaatiot (koko ryhmä, pienryhmät) • Tarinankerronta • Nuket ja nukketheateri • Teatteri- ja roolileikit 	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Ilmaisu vuorovaikutus-tilanteissa	Oppilas ilmaisee itseään erilaisia ilmaisun keinoja käyttäen ja osaa ottaa huomioon puhekomppaninsa.

		<ul style="list-style-type: none"> • Tunnetilaharjoitukset • Statusharjoitukset 			
4	T 3 Oppilas harjoittelee monipuolisia itseilmaisukeinoja, kehittää luovuuttaan ja toisten huomioon ottamista myös draaman keinoin.	<p>S1 Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan, niiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen. Ohjataan kokonaisilmaisuun ja käytetään esimerkiksi seuraavanlaisia draaman työtapoja ja teatteri-ilmaisuharjoituksia työskentelyn välineinä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patsaat ja tilannekuvat • Ajatusäänet ja puhutut äänet, Kätketyt ajatukset • Kuvalliset työtavat • Yhteinen kirjoittaminen/Roolissa kirjoittaminen (uutinen, päiväkirja, kirjeet jne.) • Improvisaatiot (koko ryhmä, pienryhmät) • Tarinankerronta • Nuket ja nukketeatteri • Teatteri- ja roolileikit • Tunnetilaharjoitukset • Statusharjoitukset 	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		
5	T 3 Oppilas arvioi omaa ilmaisuaan ja sen vaikutusta muihin vuorovaikutustilanteen osallistujiin.	<p>S1 Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutustilanteisiin. Ohjataan kokonaisilmaisuun ja käytetään toiminnallisia draamaharjoituksia sekä pedagogisia draamatarinoita oppimisen välineenä.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		

6	T 3 Oppilas osaa ilmaista itseään monipuolisesti ja luovasti. Oppilas osaa ottaa huomioon puhekuppaninsa.	S1 Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutustilanteisiin. Harjoitellaan monipuolisesti itseilmaisua omia vahvuuksia etsien ja tunnistaen entistä itsenäisemmin. Rohkaistaan ilmaisuun erilaisissa tilanteissa ja myös draamaan ja toiminnallisiin työtappoihin väliin heittäytyen.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		
Tekstien tulkitseminen					
3	T4 Oppilas harjoittelee sujuvaa lukemista ja tunnistamaan erilaisia tekstilajeja.	S2 Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Valitaan luettavat ja käsiteltävät tekstit ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito	Lukutaidon sujuvuus ja tekstilajitaidot tekstin tulkinnassa	Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä. Oppilas tunnistaa kertomuksen, tietotekstin ja arvioivan tekstin ja harjoittelee käyttämään tietoa tekstilajipiirteistä tekstien tulkinnassa ja arvioinnissa.
4	T4 Oppilas lukee monipuolisesti erilaisia tekstejä. Oppilas harjoittelee tekstien tutkimista ja tekstityyppien vertailua.	S2 Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito		

		Valitaan luettavat ja käsiteltävät tekstit ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.			
5	T4 Oppilas tarkkailee, arvioi ja tulkitsee lukemiaan tekstejä.	<p>S2 Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaaottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista teksteissä sekä selvittämään tiedonlähteen ja arvioimaan tiedon luotettavuutta.</p> <p>Ohjataan oppilasta oikeatasoisten tekstien ja monipuolisen kirjallisuuden äärelle eri tekstilajit huomioon ottaen.</p> <p>Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito		
6	T4 Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä ja tunnistaa erilaisia tekstilajeja. Oppilas arvioi ja tulkitsee tekstejä oppimansa perusteella.	<p>S2 Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaaottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista teksteissä sekä selvittämään tiedonlähteen ja arvioimaan tiedon luotettavuutta.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito		

		<p>Ohjataan oppilasta oikeatasoisten tekstien ja monipuolisen kirjallisuuden äärelle eri tekstilajit huomioon ottaen.</p> <p>Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä.</p>			
3	T5 Oppilas harjoittelee erilaisia luku- ja tekstinymmärtämisen strategioita.	<p>S2 Opitaan tunnistamaan kertovien ja kuvaavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan tarkastelemaan, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla.</p> <p>Luetaan erilaisia tekstejä ottaen huomioon oppilaan suomen kielen taito.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito	Tekstien tulkinta	Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin ja osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.
4	T5 Oppilas harjoittelee erilaisten tekstien tulkintaa ja tekstinymmärtämisen strategioita.	<p>S2 Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Käsitellään tekstejä ryhmässä ja itsenäisesti erimerkkien ja mallien kautta. Harjoitellaan lukustrategioita monilukutaitoon erityistä huomiota kiinnittäen (esim. silmäilevä lukeminen, kuvat ja taulukot, otsikot, pääkäsitteiden kääntäminen omalle äidinkielelle).</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

		Harjoitellaan tarkastelemaan, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla.			
5	T5 Oppilas arvioi oppimiaan strategioita erilaisissa tekstitilanteiden tulkinassa.	<p>S2 Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Käsitellään tekstejä ryhmässä ja itsenäisesti erimerkkien ja mallien kautta.</p> <p>Harjoitellaan lukustrategioita monilukutaitoon erityistä huomiota kiinnittäen (esim. silmäilevä lukeminen, kuvat ja taulukot, otsikot, pääkäsitteiden kääntäminen omalle äidinkielelle). Harjoitellaan tarkastelemaan, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
6	T5 Oppilas käyttää oppimiaan strategioita erilaisissa tekstitilanteiden tulkinassa.	<p>S2 Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Käsitellään tekstejä ryhmässä ja itsenäisesti erimerkkien ja mallien kautta. Harjoitellaan lukustrategioita monilukutaitoon erityistä huomiota</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

		<p>kiinnittäen (esim. silmäilevä lukeminen, kuvat ja taulukot, otsikot, pääkäsitteiden kääntäminen omalle äidinkielelle).</p> <p>Harjoitellaan tarkastelemaan, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla.</p>			
3	T6 Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarantoaan erilaisia tekstejä tutkimalla. Oppilas harjoittelee sanojen luokittelua merkityksen ja muodon perusteella.	<p>S2 Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat): substantiivit, adjektiivit (vertailumuodot) ja verbit (persoonamuodot).</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Harjoitellaan tekstien sanoman ymmärtämistä.</p> <p>Oppimispelit ja muut toiminnalliset oppimismenetelmät</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito	Sana- ja käsitevarannon laajentuminen, päättelevä tekstien tulkinta	Oppilas hallitsee kohtuullisen sana- ja käsitevarannon sekä tunnistaa tekstistä merkityksiä, jotka vaativat päättelyä.
4	T6 Oppilas tutkii ja vertailee monimuotoisia tekstejä sekä selittää ja vertailee sanojen muotoja ja merkityksiä.	<p>S2 Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat): substantiivit, adjektiivit (vertailumuodot) ja verbit (persoonamuodot).</p> <p>Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa.</p> <p>Harjoitellaan tekstien sanoman ymmärtämistä.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

		Oppimispelit ja muut toiminnalliset oppimismenetelmät			
5	T6 Oppilas harjoittelee tunnistamaan tekstien merkityksiä ja kehittää sanavarastoaan.	<p>S2 Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanan ja määritteen suhde, lauseenvastike) tekstin ymmärtämisen tukena. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Harjoitellaan selittämään ja vertailemaan sanojen ja niiden synonyymien merkityksiä. Harjaannutetaan havaitsemaan, miten persoonaa ja aikaa ilmaistaan tekstissä.</p> <p>Syvennetään tekstinymmärtämistaitoja.</p> <p>Syvennetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta.</p> <p>Kirjaston käyttö</p> <p>Pohditaan mm. kielikuvien ja sanontojen eroja ja yhtäläisyyksiä sekä kulttuurisia yhtäläisyyksiä.</p> <p>Ohjataan oppilasta valitsemaan kielitaitotasoon sopivia tekstejä.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

6	T6 Oppilas osaa käyttää päättelevää tekstien tulkintaa oppimansa perusteella. Oppilas hallitsee kohtuullisen sana- ja käsitevarannon.	S2 Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanan ja määritteen suhde, lauseenvastike) tekstin ymmärtämisen tukena. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät. Syvennetään tekstinymmärtämistaitoja. Mm. kielikuvien ja sanontojen suhteen pohditaan eri kielten eroja sekä yhtäläisyyksiä ja niiden kulttuurisia yhteyksiä. Otetaan huomioon oppilaan suomen kielen taitotaso tekstejä valittaessa.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
Tekstien tuottaminen					
3	T7 Oppilas harjoittelee sujuvaa kirjoittamista. Oppilas tutustuu eri tekstilajien tyypilliseen kieleen.	S3 Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä. Pyritään kirjoittamisen iloon omien tarinoiden kautta. Varataan riittävästi aikaa peruskirjoitustaidon harjoitteluun. Harjoitellaan näppäintaitoja. Kirjoitetaan erilaisia tekstejä käsin ja viestintätekniikkaa hyväksikäyttäen.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito, L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen	Tekstilajitaidot tekstin tuottamisessa, käsinkirjoittaminen ja näppäintaidot	Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaottavalle tekstile tyypillistä kieltä. Oppilas osaa kirjoittaa suomea käsin ja hän on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja.
4	T7 Oppilas vahvistaa käsikirjoitustaitojaan ja näppäintaitojaan. Oppilas harjoittelee	S3 Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn	L1 Ajattelu ja oppimaan		

	monimuotoisten tekstien tyyppillistä kieltä yksin ja ryhmässä.	perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä. Pyritään kirjoittamisen iloon omien tarinoiden kautta. Varataan riittävästi aikaa peruskirjoitustaidon harjoitteluun. Harjoitellaan näppäintaitoja. Kirjoitetaan erilaisia tekstejä käsin ja viestintätekniikkaa hyväksikäyttäen.	oppiminen, L4 Monilukutaito, L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen		
5	T7 Oppilas käyttää eri tekstilajien tyyppillistä kieltä ohjatusti kirjoittaessaan.	S3 Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja. Pyritään kirjoittamisen iloon omien tekstien kautta. Rinnan tekstilajien tulkitsemisen kanssa tuotetaan erilaisia tekstejä. Vahvistetaan kirjoittamisen taitoja käsin kirjoittamalla ja tieto- ja viestintätekniikkaa hyväksikäyttäen. Vahvistetaan peruskirjoitustaitoa.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito, L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen		
6	T7 Oppilas osaa kirjoittaa suomea käsin ja on omaksunut tarvittavat näppäintaidot. Oppilas osaa tuottaa monimuotoisia tekstejä.	S3 Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja. Pyritään kirjoittamisen iloon omien tekstien kautta. Rinnan tekstilajien tulkitsemisen kanssa tuotetaan erilaisia tekstejä. Vahvistetaan kirjoittamisen taitoja käsin kirjoittamalla ja tieto- ja viestintätekniikkaa hyväksikäyttäen.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L4 Monilukutaito, L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen		
3	T8 Oppilas käyttää monipuolista sanavarastoa ja harjoittelee erilaisia rakenteita tekstien tuottamisen yhteydessä.	S3 Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia tekstejä sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä omien kokemusten, havaintojen,	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen	Tekstien tuottaminen	Oppilas tuottaa kokonaisia tekstejä ja osoittaa niissä oikeinkirjoituksen

		<p>ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta.</p> <p>Tarkastellaan tekstilajeja eri tekstilajimallien avulla.</p>	<p>osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>	<p>tuntemusta. Oppilas osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.</p>
4	<p>T8 Oppilas kirjoittaa erilaisia tekstilajeja ja harjoittelee tekstille ominaisia rakenteellisia piirteitä.</p>	<p>S3 Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja yksinkertaisia kantaa ottavia tekstilajeja ja niissä käytettävää sanastoa ja kieliopillisia rakenteita</p> <p>Tarkastellaan erilaisia tekstilajeja.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>	
5	<p>T8 Oppilas osaa tunnistaa ja kirjoittaa monipuolisesti erilaisia tekstejä. Oppilas harjoittelee tekstin sananvalintoja, rakenteita ja kappalejakoja.</p>	<p>S3 Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia ja ohjaavia kantaaottavia tekstilajeja ja niissä käytetään tekstilajille sopivaa sanastoa ja fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita.</p> <p>Tekstilajien tarkastelussa ja tuottamisessa käytetään apuna malleja erilaisista tekstilajeista.</p> <p>Verbien aikamuotojen hallinta tukee juonellista kirjottamista sekä muiden kielten opiskelua vuosiluokalla.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>	
6	<p>T8 Oppilas tuottaa sanastoltaan ja rakenteiltaan monipuolisia tekstejä ja osoittaa oikeinkirjoituksen tuntemusta.</p>	<p>S3 Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia ja ohjaavia kantaaottavia tekstilajeja ja niissä käytetään tekstilajille sopivaa sanastoa ja fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen,</p>	

		<p>Tekstilajien tarkastelussa ja tuottamisessa käytetään apuna malleja erilaisista tekstilajeista.</p> <p>Verbien aikamuotojen hallinta tukee juonellista kirjoittamista sekä muiden kielten opiskelua vuosiluokalla.</p>	<p>vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		
3	T9 Oppilas harjoittelee antamaan ja saamaan palautetta tuottamistaan teksteistä.	<p>S3 Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella.</p> <p>Opetellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>Eläytyvä ja luova kirjoittaminen: kirjoittamisen ilo ja kielen tutkiminen omien tarinoiden kautta.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>	<p>Tekstien arviointi sekä palautteen antaminen ja vastaanottaminen</p>	<p>Oppilas osaa arvioida tuottamiaan tekstejä, tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteita an tekstin tuottajana sekä osaa antaa ja vastaanottaa palautetta.</p>
4	T9 Oppilas opettelee tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstien tuottajana.	<p>S3 Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella.</p> <p>Opetellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>Eläytyvä ja luova kirjoittaminen: kirjoittamisen ilo ja kielen tutkiminen omien tarinoiden kautta.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito</p>		
5	T9 Oppilas osaa tarkastella omia tekstejään. Oppilas harjoittelee arvioimaan, antamaan ja saamaan palautetta tuoteutuista teksteistä.	<p>S3 Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella.</p> <p>Opetellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja</p>		

			ilmaisu, L4 Monilukutaito		
6	T9 Oppilas osaa arvioida omia tekstejään sekä antaa ja vastaanottaa palautetta.	S3 Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella. Opetellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen					
3	T10 Oppilas vahvistaa kielitietoisuuttaan, tutkii ja tarkkailee kieltä.	S4 Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Kannustetaan lukemiseen sekä suomeksi että omalla ensimmäisellä kielellä tai kielillä. Autetaan oppilasta valitsemaan kielitaitotasolle sopivaa kirjallisuutta. Ohjataan arvostamaan sekä omaa että suomalaista kulttuuriperintöä.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito	Kielten ja kielenkäytön piirteiden havainnointi ja vertailu	Oppilas tunnistaa kielen rakenteen säännönmukaisuuksia ja kykenee kuvaamaan tavallisimpia peruskäsitteitä käyttäen, miten kielenkäyttö vaihtelee eri tilanteissa. Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristönsä kielistä ja murteista.
4	T10 Oppilas tutustuu puhutun ja kirjoitetun kielen piirteisiin sekä kielen rakennetta kuvaaviin käsitteisiin.	S4 Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Kannustetaan lukemiseen sekä suomeksi että omalla ensimmäisellä kielellä tai kielillä. Autetaan oppilasta valitsemaan kielitaitotasolle sopivaa kirjallisuutta. Ohjataan arvostamaan sekä omaa että suomalaista kulttuuriperintöä.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

5	T10 Oppilas vertailee kielenkäytön erilaisia piirteitä sekä kielenkäytön tilanteista vaihtelua. Oppilas tutustuu ympäristönsä eri kieliin ja murteisiin.	<p>S4 Opitaan päättämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä. Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielenvaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita. Tutustutaan alueen murteeseen ja koulun/alueen eri kieliin.</p> <p>Kannustetaan oppilaita lukemaan sekä suomeksi että omalla ensimmäisellä kielellä tai useammilla kodin kielillä ja ohjataan heitä arvostamaan sekä omaa että suomalaista kulttuuriperintöä.</p> <p>Autetaan valitsemaan kielitaitoa vastaavia kirjoja.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
6	T10 Oppilas tunnistaa kielen rakenteen säännönmukaisuuksia ja osaa tehdä havaintoja kielenkäytöstä eri tilanteissa. Oppilas osaa jäsentää ympäristönsä erilaisia kieliä ja murteita.	<p>S4 Opitaan päättämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä.</p> <p>Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielenvaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita sekä moninaisia kuultuja ja luettuja tekstejä.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

		<p>Havainnoidaan koulun tai alueen erilaisia kieliä.</p> <p>Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien ilmentämiä merkityksiä ja tapoja luokitella niitä.</p> <p>Kannustetaan oppilaita lukemaan sekä suomeksi että omalla ensimmäisellä kielellä tai kielillä ja ohjataan heitä arvostamaan sekä omaa että suomalaista kulttuuriperintöä.</p> <p>Autetaan valitsemaan kielitaitoa vastaavia kirjoja.</p>			
3	T11 Oppilas tutustuu kirjaston käyttöön ja osaa löytää itseään kiinnostavaa luettavaa. Oppilas harjoittelee lukukokemusten jakamista.	<p>S4 Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina.</p> <p>Ääneen lukeminen (opettaja) parilukeminen ja lukupiirit, kirjavinkkaus.</p> <p>Kirjaston (kirjastopalveluiden) käyttö</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus	Oppilas lukee lasten- ja nuortenkirjallisuutta ja pystyy kertomaan ajatuksiaan lukemastaan ja muusta lasten- ja nuortenkulttuurista.
4	T11 Oppilas lukee lapsille ja nuorille suunnattua, kielitaitotasolleen sopivaa kirjallisuutta. Oppilas osaa jakaa lukukokemuksiaan.	<p>S4 Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina.</p> <p>Ääneen lukeminen (opettaja), parilukeminen ja lukupiirit. kirjavinkkaukset</p> <p>Kirjaston (kirjastopalveluiden) käyttö</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		

5	T11 Oppilas laajentaa lukemaansa tekstivalikoimaa, oppilas osaa kertoa lukuelämyksistään ja oppilas osaa käyttää kirjastoa.	S4 Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Kirjaston käyttö	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		
6	T11 Oppilas lukee lasten- ja nuortenkirjallisuutta monipuolisesti, oppilas osaa keskustella lukemastaan.	S4 Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Kirjaston käyttö	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		
3	T12 Oppilas havainnoi ympäristönsä kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta.	S4 Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita. Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä. Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustansa. Tehdään yhteistyötä oppilaiden omien äidinkielen opettajien kanssa ja kannustetaan oppilasta oman äidinkielen opiskeluun.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito	Kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden havainnointi	Oppilas osaa kuvailla omaa ja elinympäristönsä monikielisyyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.
4	T12 Oppilas tarkastelee omaa ja ympäristön kieliä ja kulttuureja. Oppilas rakentaa monikulttuurista identiteettiä.	S4 Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

		<p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä. Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustansa.</p> <p>Tehdään yhteistyötä oppilaiden omien äidinkielen opettajien kanssa ja kannustetaan oppilasta oman äidinkielen opiskeluun.</p>			
5	T12 Oppilas syventää tuntemustaan eri kielistä ja kulttuureista. Oppilas havainnoi itseään osana monikielistä ja monikulttuurista koulua.	<p>S4 Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä. Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustansa.</p> <p>Kannustetaan oppilasta arvostamaan kotimaansa ja muiden maiden sekä Suomen kulttuurin erityispiirteitä.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		
6	T12 Oppilas osaa havainnoida kulttuurista monimuotoisuutta. Oppilas arvostaa monikielistä ja -kulttuurista identiteettiään sekä hyödyntää ja kehittää omaa kieliosaamistaan.	<p>S4 Perehdytään lasten ja nuorten maailmaan liittyviin kansanperinteen lajeihin ja nykyperinteeseen.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä. Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustansa.</p> <p>Kannustetaan oppilasta arvostamaan oman kulttuuritaustansa sekä moninaisen Suomen kulttuurin erityispiirteitä.</p>	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L4 Monilukutaito		

	Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
3	T13 Oppilas arvioi omaa oppimistaan suhteessa tavoitteisiin ja tunnistaa omia vahvuuksiaan oppijana.	<p>S5 Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Laajennetaan sanavarastoa, vahvistetaan oppilaan sosiaalista kielitaitoa ja eri tiedonalojen kielten oppimista.</p> <p>Tuetaan ja kannustetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen käyttäjänä.</p> <p>Kannustetaan ja ohjataan oppilasta käyttämään ja hyödyntämään suomenkielistä mediaa ja tukimateriaaleja monipuolisesti.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Oppimis-tavoitteiden asettaminen	Oppilas osaa ohjatusti asettaa itselleen oppimistavoitteita.
4	T13 Oppilas havainnoi itseään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana. Oppilas rakentaa myönteistä käsitystään itsestä oppijana.	<p>S5 Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Laajennetaan sanavarastoa, vahvistetaan oppilaan sosiaalista kielitaitoa ja eri tiedonalojen kielten oppimista.</p> <p>Tuetaan ja kannustetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen käyttäjänä.</p> <p>Kannustetaan ja ohjataan oppilasta käyttämään ja hyödyntämään suomenkielistä mediaa ja tukimateriaaleja monipuolisesti.</p>	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		

<p>5</p>	<p>T13 Oppilas kehittää taitoaan omien oppimistavoitteiden asettelussa ja itsensä arvioinnissa erityisesti kielenoppijana.</p>	<p>S5 Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Laajennetaan sanavarastoa, vahvistetaan oppilaan sosiaalista kielitaitoa ja eri tiedonalojen kielten oppimista.</p> <p>Tuetaan ja kannustetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen käyttäjänä.</p> <p>Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä arvioimaan omaa oppimistaan.</p> <p>Kannustetaan ja ohjataan oppilasta käyttämään ja hyödyntämään suomenkielistä mediaa ja tukimateriaaleja monipuolisesti.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>		
<p>6</p>	<p>T13 Oppilas osaa ohjatusti asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p>	<p>S5 Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Laajennetaan sanavarastoa, vahvistetaan oppilaan sosiaalista kielitaitoa ja eri tiedonalojen kielten oppimista suomeksi ja omalla äidinkielellä.</p> <p>Tuetaan ja kannustetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen käyttäjänä.</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>		

		<p>Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen oppimistavoitteita.</p> <p>Kannustetaan ja ohjataan oppilasta käyttämään ja hyödyntämään suomenkielistä mediaa ja tukimateriaaleja monipuolisesti.</p> <p>Median suhteen hyödynnetään myös oman äidinkielistä mediaa.</p>			
3	T14 Oppilas tunnistaa eri oppiaineiden tekstejä ja niiden keskeistä sanastoa ja käsitteistöä.	<p>S5 Harjoitellaan eri oppiaineiden (tiedonalojen) tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista.</p> <p>Luetaan erilaisia asiatekstejä, joilla harjoitellaan eri oppiaineiden (tiedonalojen) ilmaisua ja käsitteistöä.</p> <p>Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.</p>	L4 Monilukutaito, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen	Eri oppiaineiden kielen havainnointi	Oppilas lukee tuetusti eri oppiaineiden tekstejä tai niiden osia ja osaa kuvailla, millaisista osista tekstit rakentuvat.
4	T14 Oppilas harjoittelee eri oppiaineiden tekstien lukemista ja niiden keskeisten sanastojen ja käsitteiden ymmärtämistä.	<p>S5 Harjoitellaan eri oppiaineiden (tiedonalojen) tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista.</p> <p>Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.</p>	L4 Monilukutaito, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
5	T14 Oppilas syventää osaamistaan eri oppiaineiden kielten hallitsemisessa ja tutustuu eri oppiaineiden tekstien rakenteeseen.	<p>S5 Harjoitellaan eri oppiaineiden (tiedonalojen) tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista.</p>	L4 Monilukutaito, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä		

		Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.	tulevaisuuden rakentaminen		
6	T14 Oppilas osaa lukea eri oppiaineiden tekstejä ja kuvailla eri oppiaineiden tekstien rakenteita.	S5 Harjoitellaan eri oppiaineiden (tiedonalojen) tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista. Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.	L4 Monilukutaito, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
3	T15 Oppilas etsii ohjatusti tietoa eri lähteistä. Oppilas ymmärtää erilaisten kielellisten keinojen hyödyntämisen oppimisen tukena. Oppilas harjoittelee yksinkertaisten tekstien tuottamista lähteiden avulla.	S5 Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osaitaitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa. Kannustetaan oppilasta työskentelemään suomeksi sekä hakemaan tietoa itsenäisesti ja ryhmässä. Harjoitellaan erilaisia lukutekniikoita (1. Silmäily 2. Skannaus: tiettyjen yksityiskohtien etsiminen esim. asiasanan perusteella. 3. Pääkohtien etsiminen 4. Kriittinen / arvioiva lukeminen (intensiivinen): tosiasia vai mielipide)	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Tekstin rakentaminen ja tiedonhaku	Oppilas osaa tuottaa sovitusta aihepiiristä hankkimansa tiedon pohjalta jäsennellyn suullisen tai kirjallisen tekstin itsenäisesti tai ryhmässä. Oppilas osaa ohjatusti valita tilanteeseen ja aiheeseen sopivan tavan hankkia tietoa.
4	T15 Oppilas harjoittelee käyttämään monipuolisia tiedonlähteitä ja harjoittelee	S5 Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen,		

	osaamiensa eri kielten hyödyntämistä osana oppimistaan ja tekstien tuottamista.	harjoitellaan näitä osaitaitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa.	L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
5	T15 Oppilas osaa etsiä tietoa eri lähteistä. Oppilas osaa ohjatusti käyttää tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia strategioita ja ajattelutaitoja sekä hyödyntää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä oppimisen tukena ja suullisen tai kirjallisen esityksen tuottamisen apuna.	S5 Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osaitaitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
6	T15 Oppilas osaa käyttää tiedonhankinnassaan mediaa, omaa kielellistä osaamistaan eri kielistä ja eri tekstiympäristöjä. Oppilas osaa valikoida ohjatusti tiedonhankintaan sopivia strategioita yksin ja ryhmässä toimiessaan. Oppilas osaa tuottaa pienen suullisen tai kirjallisen tekstin hankkimansa tiedon perusteella.	S5 Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osaitaitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa suhteessa tavoitteisiin. Oppilasta ohjataan toimimaan eettisesti tekijänoikeuksia ja yksityisyyttä kunnioittaen.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen, L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys, L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		

		Tuetaan ja kannustetaan oppilasta työskentelemään suomeksi, sekä tarpeen mukaan rinnan muilla kielillä, sekä hakemaan ja jäsentämään tietoa jo itsenäisemmin, kuin aiemmillä vuosiluokilla.			
--	--	---	--	--	--

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6

Oppilaan kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitojen oppiminen tapahtuu kielenkäyttötilanteissa sekä monipuolisessa työskentelyssä kielen avulla. Sisällöt valitaan siten, että oppilas voi laajentaa omaan kieleen, kirjallisuuteen ja muuhun kulttuuriin liittyvää osaamistaan monipuolisesti. Sisällöt tukevat tavoitteiden saavuttamista ja hyödyntävät sekä oppilaiden kokemuksia että paikallisia mahdollisuuksia. Sisältöalueista muodostetaan kokonaisuuksia eri vuosiluokille.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta. Ohjataan kokonaisilmaisuun ja hyödynnetään draamatyöskentelyä. Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajan ilmaiseminen kerronnassa, modaalisuus, vertaaminen kuvailussa sekä epäsuora esitys ja toisen puheeseen viittaaminen). Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan, niiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen.

S2 Tekstien tulkitseminen: Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista teksteissä sekä selvittämään tiedon lähteen ja arvioimaan tiedon luotettavuutta. Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanana ja määritteen suhde, lauseenvastike) tekstin ymmärtämisen tukena. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Harjaannutetaan havaitsemaan, miten persoonaa ja aikaa ilmaistaan tekstissä. Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä. Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja yksinkertaisia kantaa ottavia tekstilajeja ja niissä käytettävää sanastoa ja fraseologiaa sekä kieliopillisia rakenteita. Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä-palautteen perusteella.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita sekä moninaisia kuultuja ja luettuja tekstejä. Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien ilmentämiä merkityksiä ja tapoja luokitella niitä. Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Opitaan päättämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen ja johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä. Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Perehdytään lasten ja nuorten maailmaan liittyviin kansanperinteen lajeihin ja nykyperinteeseen.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osataitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa suhteessa tavoitteisiin. Oppilasta ohjataan toimimaan eettisesti tekijänoikeuksia ja yksityisyyttä kunnioittaen. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.

